

Jeugdbonden voor natuurstudie nog steeds springlevend

De kick van de natuur

Tekst: Marieke Martens, Wytze Versteeg
& Gerard Verwoerd

De wekker gaat aan het andere eind van de slaapzaal. In luttele seconden verandert de ruimte in een heksenketel. Ik weet dat het heel erg koud gaat worden en heb nog net tijd om een thermosfles met thee te vullen en een paar boterhammen te smeren. Op weg naar het strand fiets ik door een spookwereld; flarden mist zweven door de duinen van Schiermonnikoog en de ochtendschemering maakt het plaatje compleet. Op het strand aangekomen worden snel de statieven uitgeklast en de telescopen gemonteerd. Het begin van een aantal heerlijke uurtjes zeetrekten.

Douwe Schut

Vogels kijken.

Zo af en toe verschijnen er berichten in de krant over de afnemende natuurkennis van Nederlandse jongeren. Ze vinden natuur nog wel leuk, maar ze kunnen nog geen haas van een konijn onderscheiden. Dat geldt echter niet voor de hele Nederlandse jeugd. Er bestaan in Nederland twee jongerenverenigingen voor natuurstudie: de NJN en de JNM. De activiteiten van deze verenigingen zijn alleen bedoeld voor jongeren tussen de 12 en 25 en ook de organisatie ervan ligt in handen van de jongeren zelf. Dat maakt lidmaatschap van deze bonden tot iets heel anders dan een jeugdlidmaatschap van andere groene organisaties. Zo komen twaalfjarigen in een afdelingsbestuur, leiden vijftienjarigen excursies en organiseren twintigers kampen in Oost-Europa.

Ik ben 'opgegroeid' in afdeling Sneek. Dat betekende veel fietsen, iets waar mijn twaalfjarige spieren niet op getraind waren. We stonden 's ochtends om negen uur op het Schaapmarktplaatsje en kwamen 's avonds na het eten weer thuis. We reden vijftig à zeventig kilometer op een dag. En elke excursie was een aaneenschakeling van unieke momenten; mijn notitieboekjes getuigen daarvan. Niet alleen mijn eerste jaren, maar ook de rest van mijn jeugdbondstijd hebben mij meer dan iets anders gevormd tot wat ik ben. (Gerard, 24 jaar, 12 jaar lid.)

De kern van beide verenigingen wordt gevormd door activiteiten: weekendkampen door heel Nederland, wekelijkse excursies. Maar het hoogtepunt zijn de tiendaagse kampen die tijdens de zomervakantie georganiseerd worden. Kampen om de mooiste natuurgebieden van Nederland te ontdekken - maar ook van België, Duitsland, Frankrijk, Polen, Slowakije, Roemenië...

Dries Oomen

Een convozeil vol etende mensen.

Frederieke de Heer

Jong geleerd...

Als ik aan 'mijn' jeugdbond denk zie ik groene weidevelden met bloemen en zoemende zweefvliegen, een bruisende zee met wat schreeuwende meeuwen in de branding, een convozeil (soort grondzeil, red.) vol met etende mensen of een stoet fietsen met daarop zingende jongeren. Stuk voor stuk zijn het levendige herinneringen aan leuke kampen. Het gevoel van vrijheid en zeeën van tijd. (Marieke, 19 jaar, 7 jaar lid.)

Tijdens zulke kampen staat natuurstudie centraal, een begrip dat voor buitenstaanders al snel de associatie met stoffige klaslokalen oproept. Tijdens de jeugdbondsactiviteiten komt er echter geen schoolmeester of volwassene aan te pas.

Ik vond elk moment leuk, want er gebeurde zoveel! Elke dag had een ander thema; libellen, strand, vogels, plantjes... Ik had nog nooit zoveel libellen gezien! Het hoogtepunt voor mij was de Bonte Avond. Dat is de laatste avond waarbij we allemaal toneelstukjes en liedjes hadden bedacht en opvoerden. (Roos, 11 jaar, fi jaar lid)

Geen schoolmeesters, maar wél excursieleiders: leden die al veel natuorkennis hebben opgedaan. Beide jeugdbonden kennen namelijk zogeheten werkgroepen, waarin leden met veel interesse voor een bepaald gebied van de natuurstudie samenkomen. Zo zijn er werkgroepen voor geologie, zoogdieren, vogels, insecten, planten en strand &

Louise Marius

Determineren.

Wil je meer informatie over een van beide bonden of een keertje mee op kamp? Kijk dan op de internetsites of vraag een gratis informatiefolder aan!

Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN)

Postbus 9955

1243 ZS 's-Graveland

035 6559848 of info@njin.nl

www.njin.nl

Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie (JNM)

Oudegracht 42

3511 AR Utrecht

030 2368925 of info@jnm.nl

www.jnm.nl

zee. De werkgroepsleden brengen hun kennis vervolgens over op de jongere kampdeelnemers.

En zo komen ook tijdens de kampen alle takken van natuurstudie aan bod. Excursiedelnemers luisteren met batdetectors naar de sonargeluiden van vleermuizen, slepen een kornet in zee om naar vissen te kijken, gebruiken een grondboor voor geologische waarnemingen of gaan met een netje achter libellen aan. Met determinatietabellen worden planten en insecten op naam gebracht en daarbij is een binoculair soms geen overbodige luxe. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er veel biologiestudenten onder de jeugdbonders te vinden zijn en dat veel leden later een carrière opbouwen in de natuur- en milieusector. Maar jeugdbondskampen draaien niet alleen om natuurstudie: de sfeer op kamp is minstens even belangrijk. Na een volle excursiedag is er tijd voor sterren kijken, gitaarspel of lekker kletsen bij het kampvuur en ieder kamp wordt afgesloten met een bonte avond - of beter gezegd, een bonte nacht.

De jeugdbond is een groep intellectuele weirdo's bij elkaar met maffe gebruiken, talenten en melige humor. Het is genieten, in het gras liggen, plantjes determineren, tevreden zijn en één zijn met de natuur. De hele cultuur op kampen, de primitieve pure manier van leven en in de natuur zijn brengt een gevoel van vrijheid. Het avontuurlijke, de instelling van 'we doen het gewoon en zien wel waar het schip strandt' - dat vind ik helemaal te gek. (Frederik, 22 jaar, 10 jaar lid.)

En wat nu eigenlijk het verschil is tussen JNM en NJN? Uiteindelijk is dat minimaal en je merkt pas door mee te gaan welke jeugdbond het beste bij je past. Belangrijker is het dat binnen beide jeugdbonden natuurstudie voor jongeren nog steeds springlevend is - en dat je de kick van de natuur pas echt ervaart op kamp!